

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1896. Andra Kammaren. N:o 12.

Fredagen den 28 februari.

Kl. $\frac{1}{2}$ 7 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 21 i denna månad.

§ 2.

Upplästes följande till kammaren ankomna protokoll:

Protokoll, hållet inför statsrådet och t. f. chefen för kongl. justitiedepartementet den 27 februari 1896.

Handlanden Henrik Henriksson i Laholm hade aflemnat fullmägt, utvisande att han vid riksdagsmannaval, som den 14 i denna månad hållits i Kongsbacka, Varberg, Falkenberg och Laholms städer, blifvit utsedd till ledamot af Riksdagens Andra Kammare för tiden till den 1 januari år 1897; och sedan berörda fullmägt funnits vara i föreskrifven form utfärdad samt vidare granskats af vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, utan att desse mot fullmagten framställt någon anmärkning, beslöts att protokoll öfver hvad sålunda förekommit skulle meddelas Andra Kammaren, hvarjemte fullmagten skulle till kammaren öfverlemnas för att hållas Henriksson till handa.

In fidem

Albert Petersson.

Jemte det protokollet lades till handlingarna, beslöt kammaren att jemväl för sin del förklara herr Henriksson behörig att taga plats bland kammarens ledamöter; och skulle den ifrågavarande fullmagten genom kammarens kanslis försorg till herr Henriksson återställas.

I sammanhang härmed tillkännagaf herr talmannen, att herr Henriksson denna dag intagit sin plats i kammaren.

Andra Kammarens Prot. 1896. N:o 12.

§ 3.

Till kammaren hade vidare inkommit följande sjukbetyg, som upplästes:

Att ledamoten af Riksdagens Andra Kammare herr A. Wiklund på grund af tillfälligt illamående är förhindrad att under några dagar bevista Riksdagens sammanträden, intygar

Stockholm den 28 februari 1896.

Carl Runborg.
Praktiserande läkare.

§ 4.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet herr A. V. *Ljungmans* i senaste sammanträdet afgifna och då bordlagda motion, n:o 222.

§ 5.

Efter föredragning, hvart för sig, af statsutskottets memorial:

n:o 22, med förslag till voteringsproposition i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut i en fråga rörande anslagen under riksstatens andra hufvudtitel; och

n:o 23, med förslag till voteringsproposition i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut angående väckt förslag om beviljande af ersättning till länsmanen N. M. H. Sunding för mistad åklagareandel i förbrutet gods;

blefvo de af utskottet i nämnda memorial föreslagna voteringspropositioner af kammaren godkända.

§ 6.

Föredrogs och bordlades för andra gången bankoutskottets memorial n:o 5.

§ 7.

Herr *D. Bergström* aflemnade en motion, n:o 223, med förslag till ändrad lydelse af 60, 65 och 75 §§ riksdagsordningen, hvilken motion bordlades.

§ 8.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr *L. Eklund* från Norrköping under 4 dagar fr. o. m. 29 d:s,
 » *J. A. Fjällbäck* fr. » » 4 » » 29 » , och
 » *O. Erickson* i Bjersby » 6 » » 2 instundande mars.

§ 9.

Justerades två protokollsutdrag.

§ 10.

Till bordläggning anmäldes:

bevillningsutskottets memorial och betänkanden:

n:o 6, i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut rörande 4:de punkten i bevillningsutskottets betänkande n:o 1 angående villkoren för försäljning af brännvin;

n:o 7, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående tullfritt införande öfver Funäsdalen af spannmål och fläsk; och

n:o 8, i anledning af väckt motion om ändring i kongl. förordningen angående stämpelafgiften den 9 augusti 1894;

lagutskottets utlåtanden:

n:o 20, i anledning af väckt motion angående ändring af 2 § utsökninglagen;

n:o 21, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 17 kap. 10 § handelsbalken;

n:o 22, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 27 kap. 10 § byggningsbalken.

n:o 23, i anledning af väckta motioner om ändring i förordningen den 18 juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet;

n:o 24, i anledning af väckt motion om förklaring eller ändring af 20 kap. 8 § ärfdebalken;

n:o 25, i anledning af väckt motion angående ansvar för bristande tillsyn af hund; och

n:o 26, i anledning af väckt motion om ändring af 8 och 17 §§ i lagen angående sparbanker den 29 juli 1892;

Första Kammarens protokollsutdrag:

n:o 88, med delgifning af kammarens beslut öfver dess tillfälliga utskotts utlåtande n:o 1, i anledning af väckt motion angående meddelande af föreskrifter i syfte att vid slagt af husdjur minsta möjliga lidande måtte tillfogas djuren; och

n:o 90, innefattande delgifning af kammarens beslut öfver dess tillfälliga utskotts utlåtande n:o 3, i anledning af väckt motion om meddelande af nya bestämmelser angående utöfvande af läkareverksamhet och handel med läkemedel; samt

Andra Kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtanden:

n:o 2, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om tillägg till kongl. förordningen angående förbud för barn att nattetid idka viss försäljning, m. m. den 10 juli 1891; och

n:o 3, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om ändring i kongl. förordningen angående hvad iakttagas bör till förekommande och hämmande af smittosamma sjukdomar bland husdjuren.

Kammaren beslöt, att dessa ärenden skulle å föredragningslistan för nästa sammanträde uppföras framför de ärenden, som blifvit tvenne gånger bordlagda.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 2,⁵⁴ e. m.

In fidem

E. Nathorst Böös.

Lördagen den 29 februari.

Kl. 1 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 22 dennes.

§ 2.

Till kammaren hade inkommit följande sjukbetyg, som upplästes:

Att ledamoten af Riksdagens Andra Kammare herr Bromée är hindrad af sjukdom att infinna sig i riksdagen i dag varder härmed intygadt.

Stockholm den 29 februari 1896.

Martin Asplund.

Legit. läkare.

§ 3.

Vid föredragning till en början af herr *D. Bergströms* på kammarens bord hvilande motion, n:o 223, med förslag till ändrad lydelse af 60, 65 och 75 §§ riksdagsordningen, begärdes ordet af

Herr Themptander: Då jag är en varm vän af den öppna omröstningen, hvilken, såsom många gånger i denna kammare framhållits, icke allenast kan anses ur teoretisk synpunkt ega företräde framför den slutna omröstningen, utan jemväl i åtskilliga afseenden erbjuder beaktansvärda praktiska fördelar, har jag velat uttala mina sympatier för det förslag, som innefattas i den väckta motionen. Men jag har egentligen begärt ordet för att till det ärade konstitutionsutskottet göra den vördsamma hemställan, att, derest konstitutionsutskottet skulle finna detta förslag innebära en alltför radikal förändring för att kunna på en gång i oförändradt skick genomföras, utskottet måtte såsom en öfvergångsform till detsamma foga bestämmelser, enligt hvilka slutna omröstning må kunna ega rum, när sådant af ett visst antal af kammarens ledamöter påyrkas.

Härefter beslöt kammaren hänvisa den ifrågavarande motionen tillika med det i anledning af densamma nu afgifna yttrande till konstitutionsutskottet.

§ 4.

Föredrogos och bordlades för andra gången:

bevillningsutskottets memorial och betänkanden n:is 6, 7 och 8; samt

lagutskottets utlåtanden n:is 20, 21, 22, 23, 24, 25 och 26.

§ 5.

Föredrogos och hänvisades till kammarens tillfälliga utskott n:o 3 Första Kammarens protokollsutdrag:

n:o 88, med delgifning af sistnämnda kammares beslut öfver dess tillfälliga utskotts utlåtande n:o 1, i anledning af väckt motion angående meddelande af föreskrifter i syfte att vid slag af husdjur minsta möjliga lidande måtte tillskyndas djuren; samt

n:o 90, innefattande delgifning af samma kammares beslut öfver dess tillfälliga utskotts utlåtande n:o 3, i anledning af väckt motion om meddelande af nya bestämmelser angående utöfvande af läkareverksamhet och handel med läkemedel.

§ 6.

Föredrogos men blefvo å nyo bordlagda andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtanden n:is 2 och 3.

§ 7.

Efter föredragning af sammansatta stats- och bankoutskottets utlåtande n:o 1, i anledning af verkställd granskning af fullmäktiges i riksbanken och fullmäktiges i riksgäldskontoret åtgärder för utförande af det dem gemensamt lemnade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af riksdags- och riksbankshus, biföll kammaren hvad utskottet i nämnda utlåtande hemställt.

§ 8.

Föredrogos vidare, hvart för sig, och biföllos bankoutskottets memorial:

n:o 2, angående verkställd granskning af riksbankens styrelse och förvaltning;

n:o 3, angående personlig löneförhöjning åt förvaltaren vid Tumba bruk J. T. Fiebelkorn; och

n:o 4, angående afskrifning af osäkra fordringar vid åtskilliga afdelningskontor af riksbanken.

§ 9.

Likaledes bifölls Andra Kammarens fjerde tillfälliga utskotts här- efter föredragna utlåtande n:o 1, i anledning af väckt motion om skrif- velse till Kongl. Maj:t angående ändring i 20 § jagstadsagan.

§ 10.

Slutligen föredrogs bankoutskottets memorial n:o 5, angående af- skrifning af osäkra fordringar vid riksbankens hufvudkontor.

I detta memorial hemställde utskottet, att Riksdagen måtte med- gifva, att de i memorialet omförmälda osäkra fordringar, nemligen:

*Ang. afskrif-
ning af o-
säkra fordrin-
gar vid riks-
bankens huf-
vudkontor.*

hypotekslån	kr. 190,977: 47
vexlar	» 184,874: 55
lån å vågförda effekter	» 15,047: 45
kassakreditiv	» 120,051: 43
omsättnings- och afbetalningslån	» 2,330: 06
eller tillhopa	<u>kr. 513,280: 96</u>

finge ur riksbankens hufvudkontors räkenskaper afskrifvas.

Herr Danielson begärde ordet och yttrade:

Herr talman, mine herrar! Äfven om jag skulle vara den ende inom kammaren, som hyser vissa betänkligheter mot att bifalla utskottets förslag i denna del, skall jag dock tillåta mig att yttra några ord.

Det förefaller mig, att i detta memorial ett så betydligt belopp föreslås till afskrifning, att man bör något betänka sig, innan man dertill lemnar sitt bifall. Jag har undersökt förhållandena under de senaste tio åren och dervid funnit, att under denna tidrymd Riksdagen icke behöft afskrifva högre belopp af osäkra fordringar såväl vid hufvudkontoret som vid afdelningskontoren än sammanlagdt 281,705 kr., men här föreslås i ett enda tag en afskrifning af icke mindre än

Ang. afskrifning af osäkra fordringar vid riksbankens hufvudkontor.

513,280 kronor 96 öre. Ser jag efter, hvad som ligger till grund för denna afskrifning, så finner jag, att detta hufvudsakligen är att söka i väsentligen ogynsamma förhållanden under åren 1890—91. Från år 1879 har riksbanken på en enda firma, »Aktiebolaget Henning Schultz», gjort förluster på icke mindre än 31,392 kronor uti fem olika låneposter för vexas, och detta ehuru riksbanken år 1878 på samma firma förlorade en summa af 11,704 kronor på kreditivräkning. Det förefaller mig, att då fullmäktige från år 1878 hade den erfarenheten, att denna firma icke kunde uppgöra sin kreditivskuld, fullmäktige hade bort vara mera varsamma med att belåna vexas från samma firma på så höga belopp, som här äro i fråga, då till afskrifning föreslås icke mindre än 31,392 kronor. Mig synes, att de icke iakttagit den omsorg i detta fall, som de egentligen bort iakttaga.

(Forts.)

Vidare förekommer, som herrarne finna, i afseende å hypotekslån, lemnade åt Motala aktiebolag för år 1891, en hemställan om afskrifning af icke mindre än 152,060 kronor 37 öre. Det är också ett betydligt belopp under ett år.

Jag kan således icke finna annat, än att det är rätt väsentliga siffror, som här föreligga.

Detta oaktadt har samma firma under samma år mot hypotek af vägförda effekter erhållit ett lån å 15,000 kr, i rundt tal och derjemte samma år ett kreditiv å 50,000 kr., enligt utskottets uppgift om förfalloåren, och detta utan hinder af att bolaget icke kunnat fullgöra sin betalningsskyldighet i vidsträktare mån, än hvad vi se här vara fallet.

Af dessa förhållanden vill det synas, som om fullmäktige haft, minst sagdt, otur med dessa låneaffärer, och jag tycker därför, att Riksdagen bör fästa herrar fullmäktiges uppmärksamhet på nödvändigheten af att noga se sig för och iakttaga största varsamhet vid utlåning af så betydande belopp, som här äro i fråga.

Nu kan man visserligen säga, att, då fullmäktige redan fått decharge, det ingenting betyder, hvad vi nu göra. Jag medger det, men i alla fall tror jag, att ett uttalande här är behöfligt.

Ty säkert är, att, om dessa fullmäktige, som år 1891 hade Riksdagens förtroende, men i detta särskilda fall icke synas ha fullt motsvarat detsamma, visat litet mera försigtighet mot dessa firmor och bolag, riksbanken hade undgått att förlora så betydliga belopp, som här äro i fråga.

Jag är mycket tveksam, hvad man skall yrka i detta fall, ty man mötes alltid af invändningen, att fullmäktige fått decharge.

Ifrån de 10 senaste åren har jag sökt utforska längden af den tidsperiod, som ligger emellan uppkomsten af dessa förluster och den tidpunkt, då framställningar om deras afskrifvande inkommit till Riksdagen, men sällan eller aldrig har jag funnit den så kort som i förevarande fall.

Här är, såsom herrarne kunna se, fråga om att afskrifva utlånta belopp, som först år 1891, således för icke stort längre tid än för fyra år sedan, förföllo till betalning. Vid föregående riksdagar hafva osäkra fordringar för riksbanken sällan föreslagits till afskrifning så kort tid efter förfalloåret, utan det har vanligen skett först omkring tio år efter att det blifvit utredt, att lånesökanden icke kunnat gälda sin skuld. Hvad som är orsaken till att vissa af riksbankens osäkra fordringar i år föreslagits till afskrifning så kort tid efter förfalloåret, känner jag icke, men det vet nog både bankoutskottet och öfriga herrar, som tagit del af de till ärendet hörande handlingarna. Emellertid synes det mig, att denna brådska är något för stor, och att det kan vara skäl att dröja med afskrifningen af en del af de stora belopp, som här förekomma, för att afvakta, om icke några eller något af beloppen kunna blifva guldna. Det kan ju nog vara behagligt för vederbörande att få dem afskrifna, men jag anser, såsom sagdt, att Riksdagen ännu någon tid bör dröja med beviljandet af deras afskrifning.

Ang. afskrifning af osäkra fordringar vid riksbankens hufvudkontor.
(Forts.)

Likaledes förefaller det mig märkvärdigt och något för hastigt, att ett år 1893, således för endast tre år sedan, förfallet, åt Svartå bruks intressenter beviljadt kassakreditiv, hvarå ännu finnes oguldet ett belopp af 43,476 kr. 25 öre, redan i år föreslagits till afskrifning. Det förvånar mig verkligen, att på kassakreditivrörelsen kan behöfva förloras så stora belopp, när man vet, att bankofullmäktige vid kreditivs beviljande äro synnerligen försigtiga och icke göra det annat än mot full säkerhet. Sådana förluster förefalla mig dertför ännu mera egendomliga än de förluster, som uppkomma på den öfriga lånerörelsen. Det ena med det andra gör, att det bör komma till fullmäktiges kännedom, att man icke är så synnerligt belåten med det sätt, hvarpå de gått till väga vid vissa låns beviljande. Det kan ju möjligen vara affärsotur, men jag tycker dock, att det gått för långt, när man gång efter annan utlemnat lån åt samma firmor och aktiebolag, ehuru man vetat, att de varit mindre solventa.

Om jag nu skulle våga göra ett annat yrkande än om bifall till utskottets hemställan, så beror detta derpå, att jag icke vill vara med om att afskrifva samtliga de till Motala mekaniska verkstads aktiebolag och till aktiebolaget Henning Schultz utlemnade hypoteks- och vexellån samt lån mot hypotek af vågförda effekter äfvensom det till Svartå bruks intressenter beviljade kassakreditiv. Vid sådant förhållande skulle det endast ifrågakomma att afskrifva efterföljande belopp i osäkra fordringar, nemligen:

hypotekslån	kr. 38,917: 10
vexlar	» 153,481: 65
kassakreditiv	» 64,870: 20
omsättnings- och afbetalningslån	» 2,330: 06
eller tillhoppa	kr. 259,599: 01

Ang. afskrifning af osäkra fordringar vid riksbankens hufvudkontor.

(Forts.)

Man kan visserligen säga, att det icke har någon betydelse, att dröja med afskrifningen af de utaf mig antydda skulderna, emedan deraf ej något kan utfås, men mig synes det dock innebära en varning till fullmäktige att hädanefter, så vidt möjligt är, bättre än hittills vid beviljandet af lån söka bereda riksbanken full säkerhet därför. Ty det är något så ovanligt, att så stora belopp, som här förekomma, skola behöfva föreslås till afskrifning, att man bör förvänta, att något sådant icke vidare ifrågakommer.

Jag skall därför, herr talman, till den kraft och verkan det hafva kan tillåta mig att göra det yrkandet, att utskottets förslag i så måtto bifalles, att afskrifning endast beviljas å de belopp, som jag nyss angifvit. Jag gör detta yrkande för den händelse kammaren skulle anse det vara af någon betydelse, att man inlägger en gensaga mot det sätt, hvarpå fullmäktige handlagt en del låneansökningar.

Herr Themptander: Det förvånar mig icke, att den siste ärade talaren funnit de utgiftsposter, som bankoutskottet i förevarande memorial föreslagit till afskrifning, vara anmärkningsvärdt höga. De äro det onekligen. Men jag skall emellertid bedja att till besvarande få upptaga hvad af den ärade talaren anförts och yrkats, för att visa, att det icke kan vinnas något praktiskt gagn af att i denna fråga komma till annat resultat, än det utskottet tillstyrkt. Jag vill då först och främst upplysa derom, att de riksbankens fordringar, för hvilka bankoutskottet här tillstyrkt afskrifning, ingalunda varit de enda fordringar, med afseende på hvilka bankofullmäktige framställt en så beskaffad begäran. Man har inom utskottet företagit en mycket noggrann granskning af alla omständigheter med afseende på hvarje särskildt till afskrifning anmaldt lån; och det är endast i de fall, då utskottet kommit till full visshet derom, att för riksbanken icke funnes någon möjlighet att utfå någon vidare betalning å fordringen, som utskottet tillstyrkt afskrifning. Deremot återförvisades till bankofullmäktige åtskilliga till afskrifning föreslagna fordringsposter, rörande hvilka utskottet ansåg, det icke vara till fullo ådagalagdt, att all utsigt för kronan vore utsluten att å sin fordran ännu kunna erhålla någon utdelning.

Den omständigheten, att en fordran är af temligen färskt datum och icke i 10 år varit balanserad i räkenskaperna, betyder deremot ingenting; och härfpå vill jag särskildt fästa uppmärksamheten med anledning af hr Danielsons anmärkning rörande de stora fordringsposterna af Motala mekaniska verkstads aktiebolag. Så snart det nemligen är för riksbanken omöjligt att vidare erhålla någon utdelning på sin fordran — den må nu vara af aldrig så färskt datum — är det ju klart, att man kan afskrifva den, ty då tjenar det ju icke något till att längre balansera den i räkenskaperna. Så var förhållandet här. De hypotek, som funnos för Motala mekaniska verkstads aktiebolags lån, äro realiserade, och liqviden därför af riksbanken uppbugen. Sedermera har bolaget gjort konkurs. Denna konkurs är slutredo-

visad, och utdelningen utbetald. Det fans och finnes således icke den ringaste möjlighet för riksbanken att vidare erhålla ett enda öre. I sådana fall tillstyrker bankoutskottet afskrifning, oafsedt om fordran är gammal eller af yngre datum; och detta har alltid förut af Riksdagen bifallits.

Vidare skall jag be att få säga några ord med anledning af att den föregående ärade talaren yttrade sin förvåning öfver att bankofullmäktige beviljade kredit åt vissa firmor, hvilkas mindre goda betalningsförmåga bort hafva varit fullmäktige bekant vid tiden för krediternas beviljande. Ja, det kan nog synas vara egendomligt; men förhållandet är, att, fastän förbindelserna bära ett yngre datum, fordringarna dock äro mycket gamla. De fordringar af senare datum, som här särskildt påpekats, äro i sjelfva verket ganska gamla; det är fordringar, der riksbanken haft att göra med gäldenärer, om hvilkas svårighet att betala fullmäktige nog haft fullständig kännedom, men med hvilka de just därför nödgats förfara varsamt genom att medgifva omsättningar för att på detta sätt erhålla så mycket som möjligt och nedbringa kreditbeloppen. Det är just tack vare sådana åtgärder som bankofullmäktige lyckats minska riksbankens fordringar så långt det varit möjligt; men det är också till följd af dessa omsättningar, som förbindelserna för ursprungligen gamla lån kommit att bära senare datum. Man må icke tro, att det är de fullmäktige, som fungerade under åren 1890, 1891 och 1892, som ursprungligen beviljat dessa kreditiv. Nej, de äro i de flesta fall mycket gamla, och de nämnda fullmäktige hafva blott haft till uppgift att bevaka riksbankens intresse med afseende å dessa gamla fordringar, och det hafva de gjort genom att vara medgörliga och tillåta omsättningar för att sålunda söka få in åtminstone något.

Om man nu, såsom herr Danielson yrkat, endast vill medgifva afskrifning för en del af dessa här uppräknade fordringar, så är det naturligtvis i och för sig en fullkomligt oskyldig åtgärd. Förhållandet blir blott det, att dessa icke afskrifna fordringar komma att fortfarande figurera i riksbankens räkenskaper, till något litet besvär för dem som skola föra desamma. Men på samma gång ber jag få säga, att riksbanken af denna fortsatta bokföring icke kommer att hemta någon den allra ringaste fördel. Det skulle blifva utan allt gagn att vidtaga en sådan åtgärd; och jag kan försäkra, att bankoutskottet förfar med den allra största noggrannhet, då det gäller att pröfva, huruvida i de särskilda fallen skäl förefinnas till afskrifning eller icke.

Jag har redan förut sagt, att den omständigheten, att en fordran är af yngre datum, ingenting bevisar, så snart förhållandet är sådant, att riksbanken rättsligen icke vidare kan erhålla något, och jag vill gifva ännu ett exempel härfpå. Om både gäldenär och löftesmän försättas i konkurs men erhålla ackord, och detta ackord utbetalas, så finnes det ju icke någon möjlighet att få en enda skilling vidare. Så är särskildt förhållandet i afseende på det kassakreditiv, hvarpå herr

Ang. afskrifning af osäkra fordringar vid riksbankens hufvudkontor.

(Forts.)

Ang. afskrifning af osäkra fordringar vid riksbankens hufvudkontor.

(Forts.)

Danielson fäste uppmärksamheten och som beviljats ett större bruks intressenter. Både intressenterna och löftesmännen försattes i konkurs, men fingo ackord och fullgjorde detsamma. Nu finnes det icke längre någon möjlighet att utfå ett öre vidare på denna fordran, och således är det icke heller något skäl att låta den balanseras i räkenskaperna. Jag tror därför att kammaren icke har någon anledning att frångå den hemställan bankoutskottet gjort om afskrifning af samtliga i betänkandet uppräknade fordringsposter.

Härmed var öfverläggningen slutad; och sedan propositioner af herr talmannen gifvits å hvartera af de båda gjorda yrkandena, biföll kammaren utskottets hemställan.

§ 11.

Under åberopande af i sådant afseende mellan herrar talmän träfad öfverenskommelse, hemställde herr talmannen, huruvida kammaren ville besluta att i plenum nästa lördag den 7 instundande mars företaga val af dels tjugufyra valmän för utseende af Riksdagens fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret efter dem, som voro i tur att afgå, äfvensom suppleanter för Riksdagens fullmäktige i nämnda bank och kontor, dels ock sex suppleanter för dessa valmän.

Denna hemställan bifölls.

§ 12.

Afgåfvos nya motioner af:

herr *A. E. Baax*, n:o 224, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om visst tillägg till kongl. förordningen den 24 oktober 1885 angående försäljning af vin och maltdrycker m. m. och

friherre *C. Carlson Bonde*, n:o 225, med förslag till ändrad lydelse af 6 § regeringsformen.

Dessa motioner bordlades.

§ 13.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr *O. W. Lindh* under 11 dagar fr. o. m. den 4 instundande mars,

herr *S. O. Nylander* under 5 dagar fr. o. m. den 3 instundande mars,

herr *G. Odqvist* under 7 dagar fr. o. m. den 2 instundande mars,

herr *Folke Andersson* under 5 dagar fr. o. m. den 3 instundande mars,

herr *L. Eriksson* i Bäck under 5 dagar fr. o. m. den 1 instundande mars, och

herr *A. Persson* i Mörarp under 10 dagar fr. o. m. den 5 instundande mars.

§ 14.

Till bordläggning anmäldes:

statsutskottets utlåtanden och memorial:

n:o 7 b, angående det ordinarie anslaget till kommerskollegium;

n:o 7 c, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående förhöjning i vissa fall af de vid statens jernvägstrafik anstälde banvakters löneförmåner;

n:o 24, i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut i en fråga rörande anslagen under riksstatens sjetta hufvudtitel;

n:o 25, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående disposition af förra hospitalslägenheten »en tomt vid Säbygatan i Landskrona»;

n:o 26, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående upplåtelse af jord till tvångsarbetsanstalten å Svartsjö; och

n:o 27, i anledning af väckt motion angående rätt för rusthåll att i visst fall i stället för uppsättande af häst erlægga kontant ersättning;

sammansatta stats- och bankoutskottets memorial n:o 2, angående årligt understöd åt enkefru Julia Wiel-Hansen.

lagutskottets utlåtanden:

n:o 27, i anledning af väckta motioner om ändrad lydelse af 58 och 63 §§ i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891;

n:o 28, i anledning af väckt motion om ändring i förordningen den 14 april 1866 angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof; och

n:o 29, i anledning af väckta motioner angående formen för äktenskaps afslutande; samt

Andra Kammarens fjerde tillfälliga utskotts utlåtanden:

n:o 4, i anledning af väckta motioner om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående tiden för regementsmötena; och

n:o 5, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående den legala annonseringen.

Dessa ärenden skulle å föredragningslistan för nästa sammanträde uppföras framför de ärenden, som blifvit två gånger bordlagda.

§ 15.

Justerades protokollsutdrag, hvarefter kammarens ledamöter åtskildes kl. 1,51 e. m.

In fidem

E. Nathorst Böös.

Tisdagen den 3 mars.

Kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 25 nästförflutna februari.

§ 2.

Herr statsrådet m. m. *G. F. Gilljam* aflemnade följande Kongl. Maj:ts propositioner till Riksdagen, nemligen:

med förslag till ändringar i 50, 70, 72, 98, 109 och 111 §§ regeringsformen samt 32, 65, 68, 71 och 73 §§ riksdagsordningen;

angående understöd till kolonien Hall;

angående ett tillägg till lagen om rikets mynt den 30 maj 1873; och

angående efterskänkande af viss del af kronans rätt till danaarf efter snickaren Per Gustaf Rilén.

De sålunda aflemnade kongl. propositionerna bordlades.

§ 3.

Efter föredragning af de i senaste sammanträdet aflemnade motioner, hänvisades:

herr *A. E. Baax'* motion, n:o 224, till kammarens tillfälliga utskott n:o 2; och

herr friherre *C. Carlson Bondes* motion, n:o 225, till konstitutionsutskottet.

§ 4.

Föredrogos och bordlades för andra gången statsutskottets utlåtanden n:is 7 b och 7 c.

§ 5.

Vid föredragning dernäst af statsutskottets memorial n:o 24, i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut i en fråga rörande anslagen under riksstatens sjette hufvudtitel, blef den af utskottet i nämnda memorial föreslagna voteringsproposition af kammaren godkänd.

§ 6.

Föredrogos, men blefvo å nyo bordlagda:

statsutskottets memorial n:is 25, 26 och 27;

sammansatta stats- och bankoutskottets memorial n:o 2;

lagutskottets utlåtanden n:is 27, 28 och 29; samt

Andra Kammarens fjerde tillfälliga utskotts utlåtanden n:is 4 och 5.

§ 7.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *John Olsson* under morgondagen.

§ 8.

Justerades tre protokollsutdrag.

§ 9.

Till bordläggning anmäldes:

bevillningsutskottets betänkande n:o 9, i anledning af väckta motioner om exporttull å zinkmalm och jernmalm;

lagutskottets utlåtande n:o 30, i anledning af väckt motion angående förbud mot vadhållning genom s. k. totalisator; samt

Första Kammarens protokollsutdrag, n:o 95, innefattande delgifning af kammarens beslut öfver dess tillfälliga utskotts utlåtande n:o 4, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om meddelande af föreskrifter dels till förhindrande af barns och minderåriges användande vid offentliga förevisningar och dels till inskränkande af barns och minderåriges användande vid offentliga teaterföreställningar.

Kammaren beslöt, att dessa ärenden skulle å föredragningslistan för morgondagens sammanträde uppföras framför de ärenden, som blifvit tvenne gånger bordlagda.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 2,⁴⁶ e. m.

In fidem

E. Nathorst Böös.